

საქართველოში ძალაშია საქართველოს პარლამენტის
1995 წლის 22 თებერვლის დადგენილებით

კონვენცია 52

ყოველწლიური ფასიანი შვებულების შესახებ

შრომის საერთაშორისო ადმინისტრაციული საბჭოს მიერ ქენევაში მოწვეული და 1936 წლის 4 ივნისს მე – 20 სესიაზე შეკრებილი შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის გენერალური კონფერენცია, რომელმაც

დაადგინა მთელი რიგი წინადადებები ბრველწლიური ფასიანი შვებულებების შესახებ, რაც წარმადგენს სესიის დღის წესრიგის მე – 2 პუნქტს,

გადაწყვიტა ამ წინადადებებისათვის მიეცა საერთაშორისო კონვენციის ფორმა, იღებს ათას ცხრაას ოცდათექვსმეტი წლის ოცდაოთხი ივნისის ქვემოთ კონვენციას, რომელიც შეიძლება იწოდებოდეს 1936 წლის კონვენციის ფასიანი შვებულებების შესახებ:

მუხლი 1

1. ეს კონვენცია გამოიყენება ყველა პირის მიმართ, რომლებიც დასაქმებული არიან ნებისმიერ ქვემოთ ჩამოთვლილ საწარმოებსა თუ დაწესებულებებში იმისაგან დამოუკიდებლად, ეს ობიექტები სახელმწიფოა თუ კერძო:

ა) საწარმოებში, სადაც იწარმოება, იცვლება და იწმინდება, შეკეთდება, შეიმკობა, გაიწყობა, გასაყიდად დამზადდება, დაიშლება ან განადგურდება საგნები, ანდა საამქროებში, სადაც მასალები გადამუშავდება, მათ შორის გემთმშენებელ საწარმოებში ან ელექტროენერჯის ან სხვა ნებისმიერი სახის მამოძრავებელი ძალის წარმოების, გრანსფორმაციის ან გადამცემ საწარმოებში;

ბ) საწარმოებში, რომლებიც მთლიანად ან უმთავრესად დასაქმებულია მშენებლობით, რეკონსტრუქციით, შენახვით, შეკეთებით, გადაკეთებით ან დემონტაჟით:

შენობებისა,

სარკინიგზო გზებისა,

გრამფაის ხაზებისა,

აეროპორტების,

ნავსადგურებისა,

დოკებისა,

პირსებისა,

წყალდიდობისაგან ან სანაპირო ზოლის ეროზიისაგან დაცვის ნაგებობებისა, არხებისა,

შიდა, სამღვაო ან საჰაერო ნავიგაციის მიზნებისათვის განკუთვნილი ნაგებობებისა,

გზებისა,

გვირაბებისა,

ხიდებისა,

ვიადუკებისა,

საკანალიზაციო სისტემებისა,

წყალსადინარებისა,

ჭებისა,
საირიგაციო ან საშრობი ნაგებობებისა, ელექტროკავშირგაბმულობის მოწყობილობებისა,

გაზის ან ელექტროენერჯის მწარმოებელი და გამანაწილებელი საწარმოებისა, მილსადენებისა,

წყალმომარაგების სისტემებისა

და იმ საწარმოებში, რომლებიც ასრულებენ სხვა მსგავს სამუშაოებს ან მშენებლობისათვის მოსამზადებელ სამუშაოებს, ან მუშაობენ საძირკვლის ჩაყრაზე, რაც წინ უსწრებს ბემოთ ჩამოთვლილ სამუშაოებს;

ც) იმ საწარმოებში, რომელთაც გადაჰყავთ მგზავრები ან გადააქვთ გვირთი გზატკეცილზე, ან რკინიგზით, შიდა სამდინარო ან საჰაერო გზებით, ღოკებში, ნავსაბელებში, ნავმისადგომებში, საწყობებში ან აეროპორტებში გვირთის დამუშავების ჩათვლით;

დ) შახტებში, კარიერებში ან სასარგებლო წიაღისეულის მომპოვებელ სხვა საწარმოებში;

ე) კომერციულ ან სავაჭრო საწარმოებში, ფოსტისა და ელექტროკავშირგაბმულობის ჩათვლით;

ფ) იმ დაწესებულებებში ან ადმინისტრაციულ ორგანოებში, რომელთა პერსონალი დასაქმებულია უმთავრესად საკანცელარიო სამუშაოებით;

გ) პერიოდული პრესის საწარმოებში;

ხ) იმ დაწესებულებებში, რომლებიც დასაქმებულია ავადმყოფთა, დაუძღვრებულთა, ღატაკთა ან ჭკუასუსტთა მოვლით;

ი) სასტუმროებში, რესტორნებში, პანსიონებში, სასადილოებში, კლუბებში, კაფეებში და საზოგადოებრივი კვების სხვა მსგავს დაწესებულებებში;

ლ) თეატრებში და საზოგადოებრივი გართობის სხვა ადგილებში;

კ) იმ შერეულ კომერციულ და სამრეწველო საწარმოებში, რომლებიც მთლიანად არ მოიცავს გემოჩამოთვლილ კატეგორიებს.

2. ყოველი ქვეყნის ხელისუფლების კომპეტენტური ორგანო მეწარმეთა ან მშრომელთა ძირითად დაინტერესებულ ორგანიზაციასთან კონსულტაციების შემდეგ, იქ, სადაც ასეთები არის, მიჯნავს, ერთი მხრივ, წინა პუნქტით განსაზღვრულ საწარმოებსა და ორგანიზაციებს, და, მეორე მხრივ, მათ, რომელთა მიმართაც ეს კონვენცია არ გამოიყენება.

3. ყოველი ქვეყნის ხელისუფლების კომპეტენტურ ორგანოს შეუძლია ამ კონვენციის გამოყენების სფეროდან გამორიცხოს:

ა) პირები, რომლებიც საქმიანობენ იმ დაწესებულებებსა და საწარმოებში, სადაც დასაქმებული არიან მხოლოდ მეწარმის ოჯახის წევრები;

ბ) პირები, რომლებიც საქმიანობენ სახელმწიფო დაწესებულებებში, სადაც სამსახურის პირობები მათ აძლევთ იმ ყოველწლიური ფასიანი შვებულების უფლებას, რომელიც ხანგრძლივობით მეტნაკლებად ამ კონვენციით დაწესებული შვებულების ტოლია.

მუხლი 2

1. ყოველ პირს, რომლის მიმართ გამოიყენება ეს კონვენცია, უფლება აქვს ერთი წლის განმავლობაში უწყვეტი მუშაობის შემდეგ ისარგებლოს ყოველწლიური ფასიანი შვებულებით, რომელიც 6 სამუშაო დღის ტოლი მაინც უნდა იყოს.

2. 16 წელზე ახალგაზრდა პირებს, მათ შორის მოსწავლეებს, უფლება აქვთ ერთი წლის განმავლობაში უწყვეტი მუშაობის შემდეგ ისარგებლონ ყოველწლიური ფასიანი შვებულებით, რომელიც 12 სამუშაო დღის გოლი მაინც უნდა იყოს.

3. ყოველწლიურ ფასიან შვებულებაში არ შედის:

a) ოფიციალური და გრადიციული დღესასწაულები;

b) მუშაობის პერიოდში ავადმყოფობით გამოწვეული შესვენებები.

4. ეროვნული კანონებით ან წესებით შეიძლება განსაკუთრებულ ვითარებაში ნებადართულ იქნეს ნაწილებად დაიყოს ის ყოველწლიური ფასიანი შვებულების წილი, რომელიც ამ კონვენციით დაწესებულ მინიმალურ ხანგრძლივობას აჭარბებს.

5. ყოველწლიური ფასიანი შვებულების ხანგრძლივობა იზრდება მუშაობის სტაჟის ხანგრძლივობის შესაბამისად იმ პირობების გათვალისწინებით, რომლებიც დაწესებულია ეროვნული კანონებით ან წესებით.

მუხლი 3

ყოველი პირი, რომელი შვებულებაში გადის ამ კონვენციის მე -2 მუხლის შესაბამისად, შვებულების მთელი პერიოდისათვის იღებს:

a) ან ეროვნული კანონებითა და წესებით განსაზღვრული ხერხით გამოთვლილ თავის ჩვეულებრივ ჯილდოს ნაჭურის სახით ჯილდოს შესაბამისი ფულადი ექვივალენტის დამატებით, თუკი ასეთი არის;

b) ან ჯილდოს, რომელიც განსაზღვრულია კოლექტიური შეთანხმებით.

მუხლი 4

ნებისმიერი შეთანხმება, რომელიც გამორიცხავს ყოველწლიური ფასიანი შვებულების უფლებას ან არ იძლევა ასეთი შვებულების უფლებას, ითვლება ბათილად.

მუხლი 5

ეროვნული კანონები ან წესები შეიძლება ითვალისწინებდეს, რომ პირმა, რომელიც თავისი ყოველწლიური შვებულების განმავლობაში იმუშავეს ფასიან სამუშაოზე, შეიძლება დაკარგოს შვებულების პერიოდის ანაზღაურება.

მუხლი 6

პირი, რომელიც გათავისუფლებულია მეწარმის მიზებით, მაგრამ ვიდრე იგი გამოიყენებდა კუთვნილ შვებულებას, შვებულების ყოველი დღისათვის ამ კონვენციის შესაბამისად იღებს მე -3 მუხლით გათვალისწინებულ ჯილდოს.

მუხლი 7

ამ კონვენციის დებულებათა ეფექტურად განხორციელების გასაიოლებლად ყოველი დაქირავებული კომპეტენტური ორგანოს მიერ მოწონებული ფორმით უნდა აწარმოებდეს ჩანაწერს, რომელშიც მითითებულ უნდა იყოს:

a) მის მიერ დაქირავებული ყოველი პირის მიერ მუშაობის დაწყების თარიღი და იმ ყოველწლიური ფასიანი შვებულების ხანგრძლივობა, რომლის უფლებაც ყოველ ასეთ პირს აქვს;

- b) ყოველი პირის ყოველწლიური ფასიან შვებულებაში გასვლის თარიღი;
- c) ყოველი პირის მიერ მიღებული ჯილდო ყოველწლიური ფასიანი შვებულების პერიოდში.

მუხლი 8

ორგანიზაციის ყოველი წევრი, რომელმაც მოახდინა ამ კონვენციის რატიფიკაცია, შეიმუშავებს სანქციების სისტემას კონვენციის დებულებათა გამოყენების უზრუნველსაყოფად.

მუხლი 9

ამ კონვენციით არ ირღვევა კანონით, სასამართლო გადაწყვეტილებით, ჩვეულებით ან მეწარმესა და მშრომელს შორის დადებული შეთანხმებით დადგენილი ის დებულებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ უკეთეს პირობებს, ვიდრე ამ კონვენციითაა გათვალისწინებული.

მუხლი 10

ამ კონვენციის რატიფიკაციის შესახებ ოფიციალური დოკუმენტები რეგისტრირებისათვის ეგზავნება შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალურ დირექტორს.

მუხლი 11

1. ეს კონვენცია აკავშირებს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის მხოლოდ იმ წევრებს რომელთა დოკუმენტები რატიფიკაციის შესახებ რეგისტრირებულია გენერალური დირექტორის მიერ.

2. იგი ძალაში შედის ორგანიზაციის ორი წევრის რატიფიკაციის შესახებ დოკუმენტების გენერალური დირექტორის მიერ რეგისტრირებიდან თორმეტი თვის შემდეგ.

3. შემდგომში ეს კონვენცია ძალაში შედის ორგანიზაციის ყოველი წევრის მიმართ რატიფიკაციის შესახებ მისი დოკუმენტის რეგისტრირებიდან თორმეტი თვის შემდეგ.

მუხლი 12

როგორც კი რეგისტრირებული იქნება დოკუმენტები შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ორი წევრის რატიფიკაციის შესახებ, შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალური დირექტორი ამის თაობაზე აცხობინებს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ყველა წევრს. იგი აგრეთვე აცნობებს მათ კონვენციის რატიფიკაციის შესახებ ყველა დოკუმენტის რეგისტრირების თაობაზე, რომლებიც მან შემდგომი მიიღო ორგანიზაციის სხვა წევრებისაგან.

მუხლი 13

1. ორგანიზაციის ნებისმიერ წევრს, რომელმაც ამ კონვენციის რატიფიკაცია მოახდინა, ძალაში მისი თავდაპირველად შესვლიდან 10 წლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ, შეუძლია კონვენციის დენონსირება შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალური დირექტორისათვის გაგზავნილი და მის მიერ რეგისტრირებული აქტით; დენონსირება ძალაში შედის დენონსაციის შესახებ აქტის რეგისტრირებიდან 1 წლის შემდეგ.

2. ორგანიზაციის ყოველი წევრი, რომელმაც ამ კონვენციის რატიფიკაცია მოახდინა, თუ წინა პუნქტში მოხსენებული ათწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ ერთი წლის ვადაში არ ისარგებლებს ამ მუხლით გათვალისწინებული დენონსირების უფლებით, დაკავშირებული იქნება ამ კონვენციასთან შემდგომი ათწლიანი პერიოდისათვის და საბოლოოდ ამ კონვენციის დენონსირებას შეძლებს ყოველი ათწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ ამ მუხლით გათვალისწინებული წესით.

მუხლი 14

ყოველთვის, როცა შრომის საერთაშორისო ბიუროს ადმინისტრაციული საბჭო საჭიროდ მიიჩნევს, იგი გენერალურ კონფერენციას წარუდგენს მოხსენებას ამ კონვენციის გამოყენების შესახებ და გადაწყვეტს, საჭიროა თუ არა კონფერენციის დღის წესრიგში მისი მთლიანად ან ნაწილობრივ გადასინჯვის საკითხის შეგანა.

მუხლი 15

იმ შემთხვევაში, თუ კონფერენცია მიიღებს ახალ კონვენციას, რომელშიც მთლიანად ან ნაწილობრივ გადასინჯულია კონვენცია, და თუ ახალი გადამსინჯველი კონვენცია არ ითვალისწინებს საწინააღმდეგოს, მაშინ:

a) ორგანიზაციის რომელიმე წევრის მიერ ახალი, გადამსინჯველი კონვენციის რატიფიკაცია გამოიწვევს ამ კონვენციის ავტომატურ, მე-13 მუხლის დებულებებისაგან დამოუკიდებლად, დაუყოვნებლივ დენონსირებას იმ პირობით, რომ ამ კონვენციის გადამსინჯველი კონვენცია შევიდა ძალაში;

b) ახალი, გადასინჯული კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან ეს კონვენცია დახურულია ორგანიზაციის წევრების მიერ რატიფიკაციისათვის.

2. ეს კონვენცია ყველა შემთხვევაში ფორმით და შინაარსით ძალაში რჩება ორგანიზაციის იმ წევრებისათვის, რომელთაც მოახდინეს მისი რატიფიცირება, მაგრამ არ მოუხდენიათ ახალი, გადასინჯული კონვენციის რატიფიცირება.

მუხლი 16

ამ კონვენციის ინგლისურ და ფრანგულ ტექსტებს თანაბარი ძალა აქვს.

ძალაში შესვლის თარიღია 1939 წლის 22 სექტემბერი